

TRƯỜNG ĐẠI HỌC VĂN HOÁ HÀ NỘI
KHOA QUẢN LÝ VĂN HOÁ NGHỆ THUẬT

VŨ THỊ SÁU

CÔNG TÁC QUẢN LÝ
KHU DI TÍCH LỊCH SỬ LAM KINH - THANH HÓA

KHOÁ LUẬN ĐẠI HỌC
NGÀNH QUẢN LÝ VĂN HÓA

Người hướng dẫn khoa học: TS. Phạm Bích Huyền

HÀ NỘI - 2014

MỤC LỤC

MỞ ĐẦU	3
Chương 1: LÝ LUẬN CHUNG VỀ QUẢN LÝ DI TÍCH	6
1.1. Một số khái niệm.....	6
1.1.1. Di tích và Di tích lịch sử văn hóa	6
1.1.2. Quản lý và Quản lý văn hóa	7
1.1.3. Quản lý di tích lịch sử - văn hóa	10
1.2. Nội dung công tác quản lý di tích	10
1.2.1. Xây dựng đường lối, chính sách phát triển	10
1.2.2. Quản lý nhân sự	11
1.2.3. Quản lý hệ thống cơ sở hạ tầng.....	13
1.2.4. Quản lý tài chính	14
1.2.5. Quản lý hoạt động bảo tồn và phát huy giá trị của khu di tích.....	15
1.3. Chính sách và đường lối về quản lý di tích của Đảng và Nhà nước.....	20
Chương 2: THỰC TIỄN CÔNG TÁC QUẢN LÝ KHU DI TÍCH LỊCH SỬ LAM KINH.....	24
2.1. Giới thiệu về khu di tích lịch sử Lam Kinh.....	24
2.2. Thực trạng quản lý khu di tích lịch sử Lam Kinh.....	34
2.2.1. Đội ngũ nhân sự của ban quản lý khu di tích	34
2.2.2. Quản lý cơ sở vật chất.....	39
2.2.3. Quản lý phương diện tài chính.....	46
2.2.4. Công tác tổ chức và quản lý lễ hội Lam Kinh	48
2.3. Đánh giá công tác quản lý khu di tích	54
2.3.1. Thành tựu.....	54
2.3.2. Hạn chế	57
2.3.3. Nguyên nhân	58
Chương 3: GIẢI PHÁP NÂNG CAO HIỆU QUẢ QUẢN LÝ KHU DI TÍCH LAM KINH.....	59
3.1. Đào tạo cán bộ.....	59
3.2. Hoàn thiện bộ máy quản lý nhà nước.....	60
3.3. Bảo vệ cảnh quan khu di tích.....	61
3.4. Gắn quản lý di tích với việc phát triển du lịch.....	62
3.5. Nâng cao chất lượng các sản phẩm truyền thống của Lam Kinh	65
3.6. Tăng cường công tác tuyên truyền, quảng bá.....	66
3.7. Nâng cao công tác bảo tồn và phát huy giá trị khu di tích	67
KẾT LUẬN.....	71
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	73

MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

Trong suốt chiều dài lịch sử máu và hoa, trên mảnh đất Thanh Hóa đã diễn ra nhiều sự kiện lịch sử trọng đại, đặc biệt là thời kì cách mạng diễn ra tại vùng đất Lam Sơn - Lam Kinh - Thọ Xuân.

Nói đến Lam Kinh là chúng ta nghĩ đến miền đất thiêng gắn với tên tuổi của anh hùng dân tộc Lê Lợi, vị lãnh tụ tối cao của cuộc khởi nghĩa Lam Sơn, người đã lãnh đạo nhân dân ta hoàn thành sứ mệnh vẻ vang giải phóng dân tộc ở thế kỷ XV và được nhà yêu nước Phan Bội Châu coi là ông tổ trung hưng dân tộc lần thứ hai sau Ngô Quyền.

Khu di tích lịch sử Lam Kinh còn giữ một vị trí hết sức quan trọng trong kho tàng di sản văn hóa dân tộc. Ở đó đã từng có một quần thể kiến trúc bao gồm các khu cung điện, đền thờ, lăng mộ, bia ký, thành quách... điển hình về nghệ thuật kiến trúc, trang trí, điêu khắc... dấu tích vàng son của kinh thành thứ hai dưới thời Lê Sơ cùng cảnh quan môi trường của hệ sinh thái rừng nhiệt đới. Gần 600 năm đã qua, sự đắp đổi của thời gian, thiên tai, địch họa và sự vô thức của con người một thời, khiến cho Lam Kinh giờ đây không còn nguyên đủ như xưa nữa.

Cương lĩnh xây dựng chủ nghĩa xã hội của Đảng và theo tinh thần của Nghị quyết Trung ương 5 khóa VIII về xây dựng nền văn hóa Việt Nam tiên tiến đậm đà bản sắc dân tộc, khu di tích lịch sử Lam Kinh ngày càng được quan tâm tu bổ, tôn tạo đẹp đẽ hơn, khang trang hơn, phần nào đáp ứng được lòng mong mỏi của nhân dân về vùng đất thiêng. Mặt khác, việc bảo vệ, giữ gìn, tu bổ di tích ngày càng tôn nghiêm hơn chính là việc làm cần thiết góp

phần xây dựng nền văn hóa Việt Nam tiên tiến đậm đà bản sắc dân tộc.

Ngày nay, Thọ Xuân đang dần trở thành điểm tham quan, du lịch hấp dẫn đón nhiều khách du lịch cả trong nước và ngoài nước đến tham quan, tìm hiểu, nghiên cứu và học tập lịch sử đồng thời tìm hiểu mảnh đất con người nơi đây đã sống và làm nên những tháng năm lịch sử oanh liệt, hào hùng ấy.

Khu di tích lịch sử Lam Kinh có một ý nghĩa quan trọng và vô cùng lớn trong lịch sử giữ nước của dân tộc, vì vậy vấn đề quản lý tại khu Di tích lịch sử Lam Kinh là vấn đề quan trọng và hết sức cần thiết.

Trong quá trình quản lý khu di tích Lam Kinh các ban ngành văn hóa thông tin tỉnh Thanh Hóa và Ban quản lý di tích đã có nhiều cố gắng, quản lý tổ chức các hoạt động văn hóa để thực hiện nhiệm vụ đối với khu di tích có tầm quan trọng của quốc gia và có ý nghĩa về lịch sử và văn hóa mang tầm quốc tế. Bên cạnh những thành tựu đã đạt được trong công tác quản lý vẫn còn một số vấn đề cần được tìm hiểu, nghiên cứu và nâng cao hơn nữa. Là một người con trên mảnh đất Thanh Hóa em xin chọn đề tài ***“Công tác quản lý khu di tích lịch sử Lam Kinh - Thanh Hóa”*** làm khóa luận tốt nghiệp của mình.

2. Mục đích nghiên cứu

Nghiên cứu lý luận về quản lý di tích;

Đi sâu tìm hiểu thực trạng công tác quản lý của khu di tích lịch sử Lam Kinh – Thanh Hóa để có thể đánh giá toàn diện về công tác bảo tồn, quản lý khu di tích;

Từ đó đề xuất một số giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả quản lý khu di tích.

3. Đối tượng, phạm vi nghiên cứu của khóa luận

Đối tượng nghiên cứu: Công tác quản lý nhà nước về khu di tích lịch sử

Lam Kinh trên địa bàn xã Lam Kinh huyện Thọ Xuân tỉnh Thanh Hóa.

Phạm vi nghiên cứu: Khóa luận tập trung nghiên cứu công tác bảo tồn và các hoạt động quản lý quần thể khu di tích lịch sử Lam Kinh - Thọ Xuân trong đó gồm cả công tác tổ chức lễ hội Lam Kinh trong khoảng thời gian 5 năm gần đây (2009 - 2014).

4. Phương pháp nghiên cứu của khóa luận

Khóa luận sử dụng các phương pháp nghiên cứu cụ thể:

- Tổng hợp phân tích dữ liệu.
- Điền dã thực địa.
- Phương pháp liên ngành của quản lý văn hóa.

5. Đóng góp của khóa luận

Đề tài góp phần giúp Ban quản lý di tích lịch sử Lam Kinh – Thọ Xuân có thêm tài liệu tham khảo để đưa ra những biện pháp nhằm thực hiện tốt hơn công tác quản lý, du lịch và giáo dục truyền thống. Đồng thời, khóa luận góp phần nâng cao hiểu biết của cộng đồng về giá trị quan trọng của di tích, từ đó có ý thức giữ gìn bảo vệ di tích cho thế hệ hôm nay và mai sau.

6. Bố cục của khóa luận

Ngoài phần mở đầu, kết luận, phụ lục, tài liệu tham khảo, khóa luận gồm có 3 chương:

Chương 1: Lý luận chung về quản lý di tích

Chương 2: Thực tiễn công tác quản lý khu di tích lịch sử Lam Kinh

Chương 3: Giải pháp nâng cao hiệu quả quản lý khu di tích Lam Kinh

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Trần Thị Diên (2012), *Quản lý Nhà nước về văn hóa*, Trường Đại học Văn hóa Hà Nội, Hà Nội.
2. Trịnh Đình Dương (2013), *Lăng mộ - Bia ký Các Vua và Hậu Còn Lại ở Lam Kinh*, Nxb Văn hóa thông tin.
3. Bùi Thị Hồng Hạnh (2004), *Đề tài quản lý nhà nước về khu di tích lịch sử Đền Hùng*, Khóa luận tốt nghiệp Quản lý văn hóa, Trường Đại học Văn hóa Hà Nội, Hà Nội.
4. Trần Minh Hương (2008), *Luật hành chính Việt Nam*, Nxb Công an nhân dân, Hà Nội.
5. Phan Khanh (1960), *Bảo tàng – Di tích – Lễ hội*, Nxb Khoa học xã hội.
6. *Lễ hội Việt Nam trong sự phát triển du lịch* (2004), Đại học Văn hóa Hà Nội, Hà Nội.
7. Lê Hồng Lý, Dương Văn Sáu, Đặng Hoài Thu (2009), *Quản lý di sản văn hóa với phát triển du lịch*, Nxb Đại học quốc gia Hà Nội, Hà Nội.
8. Trần Ngọc Thêm (1996), *Tìm hiểu về bản sắc văn hóa Việt Nam*, Nxb Thành Phố Hồ Chí Minh.
9. Nguyễn Tiêu (2010), *Huyền tích về Lê Lợi và Lam Sơn*, Nxb Nghệ An.
10. <http://www.ditichlamkinh.com.vn>.